

B.A Semester - 1 (NEP-2020) Examination

OCT/NOV-2024

SAN: Nitishatakam (Minor -1)

Time: 2:00 Hours

Marks: 50

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન- ૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે શ્લોકોનું ભાષાંતર કરો. (૧૦)
 Que.1 Translate any two of the following verses. (10)
- (૧) શક્યો વારયિતું જલેન હુતભુક્ષત્રેણ સૂર્યાતપો
 નાગેન્દ્રો નિશિતાહ્નકુશેન સમદૌ દણ્ડેન ગોગર્દભૌ ।
 વ્યાધિર્ભેષજસંગ્રહૈશ્વ વિવિધૈર્મન્ત્રપ્રયોગૈર્વિષં
 સર્વસ્યૌષધમસ્તિ શાસ્ત્રવિહિતં મૂર્ખસ્ય નાસત્યૌષધમ્ ॥
- (૨) યદ્વાત્રા નિજભાલપટલિખિતં સ્તોકં મહદ્વા ધનમ્
 તત્પ્રાપ્નોતિ મરુસ્થલેઽપિ નિતરાં મેરૌ તતો નાધિકમ્ ।
 તદ્દીરો ભવ વિક્તવત્સુ કૃપણાં વૃત્તિં વૃથા મા કૃથાઃ
 કૂપે પશ્ય પયોનિધાવપિ ઘટો ગૃહ્ણાતિ તુલ્યં જલમ્ ॥
- (૩) ભવન્તિ નમ્રાસ્તરવઃ ફલોદ્રમે નવામ્બુભિર્ભૂમિવિલંબિનો ઘનાઃ ।
 અનુદ્રતાઃ સત્પુરુષાઃ સમૃદ્ધિભિઃ સ્વભાવ એવૈષ પરોપકારિણામ્ ॥
 અથવા
- પ્રશ્ન- ૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે સંદર્ભ સમજાવો.
 Que.1 Explain with reference to context any two of the following.
- (૧) વિવેકભ્રષ્ટાનાં ભવતિ વિનિપાતઃ શતમુખઃ ।
 (૨) સેવાધર્મઃ પરમગહનો યોગિનામપ્યગમ્યઃ ।
 (૩) નમસ્તત્કર્મભ્યો વિધિરપિ ન યેભ્યઃ પ્રભવતિ ।
- પ્રશ્ન- ૨ ભર્તૃહરિના જીવન વિશે સવિસ્તર નોંધ લખો. (૧૦)
 Que.2 Write a critical note in detail on the life of 'ભર્તૃહરિ' (10)
 અથવા
- પ્રશ્ન- ૨ મુક્તક કાવ્યની પરંપરામાં નીતિશતકના સ્થાનની ચર્ચા કરો.
 Que.2 Critically appreciate the place of the 'નીતિશતક' in the tradition of 'મુક્તક' poetry.
- પ્રશ્ન- ૩ ભર્તૃહરિએ કરેલી દુર્જનનિંદા વિશે નોંધ લખો. (૧૦)
 Que.3 Write a note about Bhartruhari's compliment to the 'દુર્જનનિન્દા' (10)
 અથવા
- પ્રશ્ન- ૩ નીતિશતકમાં નિરુપિત ભાગ્યમહિમા પર ભર્તૃહરિના વિચારો સ્પષ્ટ કરો.
 Que.3 Elucidate Bhartruhari's thoughts on 'ભાગ્યમહિમા' depicted in the 'નીતિશતક'
- પ્રશ્ન- ૪ નીતિશતકમાં નિરુપિત વ્યવહારજ્ઞાન વિષે નોંધ લખો. (૧૦)
 Que.4 Write a note on the pragmatism in 'નીતિશતક' (10)
 અથવા
- પ્રશ્ન- ૪ નીતિશતકમાં નિરુપિત પ્રારબ્ધ અને પુરુષાર્થ.
 Que.4 'પ્રારબ્ધ' and 'પુરુષાર્થ' depicted in 'નીતિશતક'
- પ્રશ્ન- ૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે વિષય પર ટૂંકનોંધ લખો. (૧૦)
 Que.5 Write short notes on any two of the following topics. (10)
- (૧) ભર્તૃહરિનું કવન.
 (૨) નીતિશતકમાં અન્યોક્તિઓ
 (૩) કર્મની પ્રબળતા
 (૪) સદગુણોનો મહિમા
